

Handläggare
Patrik Stenberg
Samhällsbyggnadskontoret

Diarienummer
12SPN/0012

Antagande av gång- och cykelplan för Värmdö kommun

Förslag till beslut

1. Remissredogörelsen godkänns.
2. Förslaget till gång- och cykelplan för Värmdö kommun antas.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Bakgrund

Samhällsplaneringsnämnden beslöt 2013-04-16 att skicka ut rapporten på remiss. Under perioden 1 juni till 5 juli 2013 fanns det möjlighet att lämna synpunkter. Under remisstiden har 14 yttrande kommit in.

Gång- och cykelplan för Värmdö kommun är ett verktyg för planering av gång- och cykeltrafik. Det övergripande målet är att andelen gående och cyklister i Värmdö ska öka. Det är ett mål som ligger i linje med kommunens ambitioner om en långsiktigt hållbar utveckling. Målet ska uppnås genom att dagens gång- och cykelvägnät byggs ut och förbättras. Gång- och cykelvägnätet ska vara gent och sammanhängande och knyta samman kommunens centrumområden, det regionala cykelstråket, kommunens skärgårdsbryggor och kommunens prioriterade förändringsområden. Idag saknar Värmdö ett sammanhängande gång- och cykelvägnät. Flera viktiga sträckor saknar gång- och cykelvägar och på de sträckor där sådana finns är kvaliteten varierande. För att öka andelen gående och cyklister i Värmdö måste gång- och cykelvägnätet byggas ut och förbättras. Standarden behöver höjas inom ett flertal områden och kompletteras med beteendepåverkansåtgärder och uppföljning.

Ärendebeskrivning

Ställningstaganden med anledning av utställningen

Förslag till justeringar i Gång- och cykelplanen

- Det har skett justeringar av föreslagna GC-vägar utifrån inkomna synpunkter.
 - Idrottsvägen föreslås få separat GC-väg.
 - Båtvägen föreslås få separat GC-väg.
 - Godenius väg föreslås få separat GC-väg.

- Klacknäset-Mörtviken föreslås få separat GC-väg.
- Två stråk som knyter ihop Villagatan och Kvarntorpsvägen, varav ett går via Hästhagsskolan.
- Listan över etapper kompletteras med pågående och planerade.
- GC-planen kompletteras och förtydligas i avseende på barnperspektiv, trygghet och säkerhet
- Tydliggöra i GC-planen kopplingen mellan GC och kollektivtrafik

Synpunkter som inte föranlett ändringar i Gång- och cykelplanen

- Det görs inga differentieringar av GC-banans bredd i rapporten. Rapporten redovisar standard enligt VGU och den standard som Värmdö kommun angett
- GC-planen redovisar ingen tidplan för de föreslagna GC-stråken
- Planen kompletteras inte med en diskussion om exploateringsavtal för GC-vägar
- Värmdö kommun väljer inte att definiera de olika stråken utifrån om det är arbetspendlingsstråk, turiststråk etc. Alla stråk i kommunen är lika viktiga
- SLL efterfrågar en strategi för att hantera det faktum att kommunen endast i sällsynta fall är väghållare för de etapper där åtgärder planeras. Värmdö kommun anser att det får regleras i avtal från fall till fall
- Planen redovisar inte ridning och ridvägar

Politiska synpunkter

Vänsterpartiet, genom Bertil Krakenberger

Vänsterpartiet vill betona att de är glada över att en GC-plan tas fram. Vänsterpartiet är också överens om det mesta i förslaget men har några synpunkter.

Vänsterpartiet anser att takten i utbyggnaden av GC-vägar måste ökas väsentligt, planen bör vara genomförd till 2022.

Gång- och cykelplanen är skriven utifrån de planeringsförutsättningar som finns i kommunens antagna översiktsplan som sträcker sig fram till 2030.

Vänsterpartiet vill ha en annan prioriteringsordning av gång- och cykelvägarna och saknar motivering av för respektive etapp. Vänsterpartiet vill prioritera upp följande etapper:

- Mölnvik-Ålstäket
- Charlottendal-Ingaröbron
- Brunn-Klacknäsvägen
- Munkmora-Räknäs (Aspvik)

Listan på etapper ska läsas som en bruttolista. Den är inte tidsatt utan varje objekt kan byggas när det finns möjlighet.

- *Etappen Mölnvik-Ålstäket har kommunen inte rådighet över. Etappen finns med i Länsplanen 2014-2025. Trafikverket utreder sträckan och enligt länsplanen finns det*

pengar till objektet perioden 2015-2018.

- *Etappen Charlottendal-Ingaröbron kommer att projekteras under 2014 av Trafikverket och byggstart beräknas till 2015. Trafikverket är huvudman för projektet.*
- *Etappen Brunn-Klacknäs vägen är Trafikverket huvudman för men det finns i dagsläget inga planer på GC den sträckan.*
- *Etappen Munkmora-Räknäs (Aspvik) är en enskild väg. I dagsläget finns ingen planerad byggstart.*

Enlig förslaget till Gång- och cykelplan skall alla etapper vara utbyggda år 2030.

Vänsterpartiet anser att prioriteringen av cykelparkeringar är felaktig och föreslår ett antal andra platser.

I arbetet med Gång- och cykelplanen valdes hållplatser med 50 påstigande som ett kriterium. Under projektets gång har de även inventerats och den okulära besiktningen visar på ett tydligt behov av organiserad cykelparkering vid de föreslagna hållplatserna.

Interna synpunkter

Planenheten; genom Paula Rönnbäck, Susanna Eschricht, Emilie Hellström, Linn Grönlund, Nina Akhavan

Planenheten har lämnat yttrande och anser att gång- och cykelplanen är ett välkommet stöd och underlag för planering inom kommunen. Planen pekar på ett bra sätt ut stomnätet i kommunen.

Planenheten anser att det saknar ett tydligt barnperspektiv, fokus på handikappade, trygghet och säkerhet särskilt för kvinnor.

Rapporten kommer att ses över och förtydliga ovanstående påpekanden.

Planenheten vill se en tydligare koppling till den Regionala cykelplanen.

GC-planen har en koppling till den Regionala cykelplanen och utgör det komplement som efterfrågas. Planen ger inriktning för skolvägar, lokala cykelvägar samt lokalisering av cykelparkeringar.

Rekommendationen över GC-bredd bör ses över och differentieras.

Bredderna är just rekommendationer och hittills har kommunen byggt 2,5 meters GC-väg. Där det så behövs kan GC naturligtvis byggas bredare. Tex bör det regionala cykelstråket ses över i framtiden men just nu anser kommunen att det är viktigare att bygga ut det kommunala nätet.

En tydligare disposition önskas om hur målet med GC ska hanteras i planeringens olika skeden; planering, utbyggnad, drift och underhåll, kommunikation och information.

Rapporten kommer att ses över och förtydliga ovanstående påpekanden.

Planenheten anser att det saknas tydlig redovisning om hur GC och cykelparkering ska planeras i PFO.

GC planering i PFO får hanteras i Dp för PFO. Uppdraget för GC-planen är att titta på de stora stråken. Däremot bör planen tydligare visa var det finns viktiga knutpunkter vid PFO för kollektivtrafiken och där planera för cykelparkering.

Planenheten anser att det saknas definitioner så som i Stockolms stads GC-plan.

Det är inte relevant att definiera cykelstråken. Stråken i kommunen knyter ihop centrumområden, PFO, replipunkter skolor och andra viktiga målpunkter. Stråken är till för alla och ska ha bra framkomlighet och hög standard.

Planenheten föreslår att GC planen i tabellform redovisar genomförandet av de olika åtgärds paketerna och en tidplan.

I tidigare version fanns en tabell med tidplan. Samhällsplaneringsnämnden valde inte redovisa en tidplan utan har valt att redovisa objekten som sådana.

Kundvals- och finansieringsavdelningen, Finansieringsnämnd för äldreomsorg; Monica Fransson

Den av samhällsbyggnadskontoret framtagna gång- och cykelplanen är omfattande och genomtänkt. Handlingsplanen beskriver vad som behöver göras, hur drift och underhåll kan se ut och hur uppföljning ska ske. Det är angeläget att särskilt framhålla vikten av att medel anslås för drift och underhåll i enlighet med planen.

Kundvals- och finansieringsavdelningen framhåller vikten av att medel anslås för drift och underhåll.

Kundvals- och finansieringsavdelningen, Finansieringsnämnd för utbildning; Monica Fransson

Den av samhällsbyggnadskontoret framtagna gång- och cykelplanen är omfattande och genomtänkt. Handlingsplanen beskriver vad som behöver göras, hur drift och underhåll kan se ut och hur uppföljning ska ske. Det är angeläget att särskilt framhålla vikten av att medel anslås för drift och underhåll i enlighet med planen. Cykelplanen bör kompletteras med ett tillägg att servicestationer anläggs i närheten av skolor och förskolor och att särskild uppmärksamhet ägnas åt gång- och cykelvägar samt busshållplatser i anknytning till kommunens skolor.

Kundvals- och finansieringsnämnden framhåller vikten av att medel anslås för drift och underhåll. GC-planen ses över och kompletteras med servicestationer, GC-vid skolor samt busshållplatser.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur och fritidsnämnden ställer sig positiv till Gång- och cykelplanen för Värmdö kommun. De vill särskilt framhålla vikten av att medel anslås för drift och underhåll i enlighet med planen. Nämnden anser det är viktigt att prioritera utbyggnad av gång- och cykelvägar vid skolor, så som Lemshaga, Fågelvik och vid Ingarökryset.

Kultur- och fritidsnämnden framhåller vikten av att medel anslås för drift och underhåll och att gång- och cykelväg byggs ut vid skolor.

Synpunkter från myndigheter och grannkommuner

Länsstyrelsen Stockholm/Gunilla Holmquist, Emma Ström

Lst anser att det är positivt att Värmdö kommun tar fram en GC-plan. I länsplanen har Lst satt av närmare en halv miljard kronor till cykelinfrastruktur. Detta kommer dock ändå inte att täcka de investeringsbehov som finns. Lst uppmanar därför kommunen att i

samband med exploatering och ombyggnationer ställa krav på gång- och cykelinfrastruktur tas om hand.

Planen kompletteras inte med en diskussion om exploateringsavtal för GC-vägar.

Trafikverket/Frida Foley

Trv är väldigt positiva till att Värmdö kommun tagit fram en GC-plan. Planen är ett viktigt underlag för Trv i arbetet med utbyggnad av regionens GC-nät och prioritering av åtgärder. Trv anser att det hade varit intressant med en kostnadsuppskattning av de investeringar som krävs.

I en arbetsversion fanns en kostnadsuppskattning redovisad.

Samhällsplaneringsnämnden har valt att inte redovisa den i planen.

Trv vill att stråken klassificeras, som arbetspendlingsstråk, turiststråk etc, för att underlätta prioriteringen.

Det är inte relevant att definiera cykelstråken. Stråken i kommunen knyter ihop centrumområden, PFO, replipunkter skolor och andra viktiga målpunkter. Stråken är till för alla och ska ha bra framkomlighet och hög standard.

Trv lovordar att övergripanden mål är öka andelen gående och cyklisterna. Men det vore bra att redovisa hur mycket andelen ska öka.

Det är svårt att sätta ett mål då kommunen inte har någon nollmätning. En mätning bör göras så snart planen blivit antagen för att sätta mål i Stratsys, kommunens ledningssystem.

Trafikförvaltningen Stockholms Läns Landsting/Anna Pontusson, Jan Eklund

Trafikförvaltningen (SLL) anser generellt att Värmdös gång- och cykelplan är väl genomarbetad och har en bra huvudinriktning. Det är mycket positivt att kommunen fördjupar och konkretiserar översiktsplanens inriktning för gång och cykel. Ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät som kopplar samman centrumområden, PFO, arbetsplaster, målpunkter och kollektivtrafik är en viktig beståndsdel i arbetet att öka andelen hållbara resor.

SLL efterfrågar en strategi för att hantera det faktum att kommunen endast i sällsynta fall är väghållare för de etapper där åtgärder planeras.

Många av de nya GC-vägar kommunen byggt de senaste åren är anlagda utefter statliga vägar i samband med kommunal VA-utbyggnad. Detta har skett genom avtal med TRV och även utanför vägområdet, tex sträckan Ålstäket-Strömma som är en kommunala investeringar. I andra fall har TRV gått in och medfinansierat GC som kommunen bygger tex sträckan Djuröbron-Stavsnäs.

Planens målavsnitt och handlingsplan skulle kunna vara mer tydligt kopplade till varandra. Det är även otydligt vad det är för skillnad och om det finns behov av både kapitel 4 och 5.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över och förtydligas.

SLL efterlyser ett avsnitt som beskriver hur gång- och cykel ska kopplas samman med kollektivtrafik generellt.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över och förtydligas.

Stockholms Brandförsvär/Robin Haglund

Storstockholms brandförsvär (SSBF) har tagit del av kommunens förslag för gång- och cykelplan. SSBF har inga specifika synpunkter förutom att det måste vara fri höjd om 4,5, normalstandard, vid byggande av planskilda korsningar.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över.

Nacka Kommun/Kristofer Rogers

Nacka kommun välkomnar gång- och cykelplanen och ambitionerna att höja andelen gående och cyklister.

Nacka påpekar vikten av att prioritera GC längs med Lagnövägen. Nacka kommun saknar en tydlig inriktning av hur det regionala cykelstråket standard ska bli bättre.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över.

Vaxholms stad/ Susanne Edén

Vaxholms stad ser positivt på att Värmdö kommun tar fram en gång- och cykelplan med det övergripande målet att öka andelen gående och cyklister.

Vaxholm uppskattar i första hand etappsträckorna; Lagnövägen och Ängsvik-Stenslätten. Vaxholm skulle vilja ta del av en tidsplan på föreslagna sträckor. På sikt är det positivt om kommunerna skulle kunna samarbeta kring cykelstråken som angränsar till respektive kommun.

Värmdö kommun har beslutat att inte redovisa en tidplan då den är osäker men ambitionen är att färdigställa stråken till 2030. Kommunen välkomnar ett framtida samarbete.

För Vaxholms del är utveckling av kollektivtrafik på vatten en prioriterad fråga. I samband med det är det viktigt att arbeta för att kunna ta med cykeln ombord på båten. Detta förutsätter även attraktiva cykelparkeringar vid de allmänna bryggorna.

Värmdö kommun delar Vaxholms uppfattning och kommunerna bör inleda ett samarbete när det gäller båtpendling.

Synpunkter från föreningar och enskilda

Gustavsbergs Vänner/Mats Björkman

Föreningen Gustavsbergs vänner vill framföra följande synpunkter på remissen av Gång- och cykelplan. Föreningen anser att efter redan påbörjade arbeten med GC bör i första hand tätortsnära områden och skolvägar byggas ut. Listan över etapper bör kompletteras med pågående, beslutade och planerade.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över.

Etapp 16 Charlottendal-Ingaröbron och etapp 19 Mölnvik-Ålstäket bör byggas i ett tidigare skede.

Båda etapperna går utmed statlig väg och kommunen kan inte att bygga dessa GC vägar på egen hand. En svårighet är Gustavsbergstrafikplats det brons bredd inte tillåter en GC-väg, TRV har meddelat kommunen under 2013 att de tänker prioritera sträckan. Sträckan Mölnvik-Ålstäket ingår i Länsplanen och TRV arbetar med en ett samrådsunderlag. Arbetet bör kunna startas under 2017.

Föreningen påpekar att kommunen måste budgetera även för drift och underhåll.

Så är fallet redan nu.

Föreningen undrar vad ”skyltning för blandtrafik” innebär.

Det innebär att bilister och cyklister samsas på samma körbana, men det är vägvisning för cyklister.

LRF Värmdö/Anders Wågberg

LRF Värmdö vill få tillgång till en mer detaljerad planritning för att kunna avgöra vilken typ av mark som ska tas i anspråk för GC. LRF anser att åkermark inte skall tas i anspråk.

Värmdö kommun kan inte i Gång- och cykelplanen redovisa några detaljerade ritningar. Det är först i planeringsstadiet av varje enskild etapp detaljritningar kan redovisas. Det är även Värmdö kommuns ambition att i så lite utsträckning som möjligt ta odlingsbar mark i anspråk.

Naturskyddsföreningen i Värmdö/Elin Steen.

Naturskyddsföreningen i Värmdö tycker att det finns mycket som är bra i förslaget till gång-och cykelplan. Det är positivt med mål att öka andelen gående och cyklister. Det vore också bra med ett mål om minskad bilism.

Planen måste ta hänsyn till alla typer av cyklister, tex cyklar med dragkärror och lådcyklar. Det framgår inte av planen om dessa typer av cyklar får plats.

Ovanstående påpekanden kommer att ses över.

Sträckan Mölnvik-Ålstäket borde vara högsta prioritet.

Sträckan Mölnvik-Ålstäket ingår i Länsplanen och TRV arbetar med ett samrådsunderlag. Arbetet bör kunna startas under 2017.

Naturskyddsföreningen påpekar att kommunens köpcentrum är dåligt planerade och inte alls nämns i planen.

Planens syfte är att visa på de stora pendlingsstråken. Planen kommer inte att redovisa hur köpcentrumen bör planeras. Men kommunen tar synpunkten till sig och får lyfta frågan på Samhällsbyggnadskontoret.

Värmdö Hästvägsförening/Eva Bergström

Föreningen tycker det är bra att ett genomgående nät av bra gång- och cykelvägar. Då många av de planerade etapperna berör sträckor där även många hästar rör sig vill föreningen framhålla vikten av att även ta med hästarna i beaktande vid planering och byggnation. På många sträckor kan hästvägar läggas parallellt med gc-väg och genom att anläggas den samtidigt så blir det bättre totalekonomi.

Föreningen anser att gång, cykel och hästar kan samsas på samma körbana. Med skyltning kan användarna uppmärksammas på att trafikslagen kombineras.

De övergångar som beskrivs i planen är sådana som Värmdö Hästvägsförening förespråkar. Övergångarna kan med fördel användas av både gående, cyklister och hästekipage.

På den del ställen i Värmdö har markägare låtit göra enklare ridstigar. Föreningen förutsätter att dessa inte tas i anspråk när GC-vägar anläggs med mindre än att en ersättningsstig anläggs på samma sträckor.

Etapp 15 Mölnvik-Lemshaga planerar Värmdö Hästvägsförening återställa den gamla kulturvägen, kallad Tegelvägen, och den bör inte asfalteras.

Förvaltningen har inte för avsikt att bygga ett GC-nät där gång, cykel och häst samsas på samma körbana. Värmdö Hästvägsförening skriver själva i sitt yttrande att "Hästen är ett flyktdjur och reagera snabbt på okända och/eller hastigt uppkomna föremål....." Samhällsbyggnadskontoret anser det olämpligt att blanda olika typer av fordonsslag.

När nya GC anläggs och ridstig försvinner förs samtal med markägaren. Om markägaren vill ha ny ridstig kan den anläggas i anslutning till GC.

Etapp 15 har kommunen planerat för i många år. Den kommer att till största del gå på en grusad stig där kommunen lagt ner vatten och avlopp. Den del som saknas genom skogen kommer att bli en enklare grusad gång- och cykelväg.

Leena Nyberg

Familjen Nygren anser att gång- och cykelväg snarare bör gå efter väg 651 och väg 655 mellan Brunn och Björkviks brygga. De vill också att GC ska gå längs med hela 651 från Brunn ner till Mörtviken.

Intentionen med Värmdö kommuns översiktsplan 2012-2030 och gång- och cykelplanen är att under planeringstiden fram till 2030 knyta samman centrumområden, prioriterade

förändringsområden samt replipunkter (stora allmänna bryggor). Då är det den föreslagna sträckningen som har högst prioritet. Men ovanstående påpekanden kommer att ses över.

Slutsats

Yttrandena har varit positiva till remissversionen av Gång- och cykelplan för Värmdö kommun. Förslag har lämnats på förändringar och tillägg av texterna och dessa har setts över.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1.	Gång- och cykelplan för Värmdö kommun.	X

Lars Öberg
Samhällsbyggnadschef

Mikael Svan
Enhetschef